

Asia: VN/5937/2025

Kansalliset TKI-politiikan ja -toiminnan strategiset valinnat - National strategic choices for RDI policy and activities

Yleiset kysymykset - general questions

Organisaation toimiala Organisation domain

Maakunta - Region

Onko valintojen valmistelussa ja tavoitteissa tunnistettu olennaiset asiat?

Have essential matters been identified in the preparation of choices and in the objectives?

Kyllä / Yes

Huomiot valmisteluun tai tavoitteenasetteluun?

Observations for preparation or goal-setting?

Uudenmaan liitto haluaa erityisesti nostaa seuraavat huomiot jatkovalmisteluun:

Kuten materiaalissa todetaan, keskeisenä edellytyksenä on TKI-osaaminen sekä TKI-osaajien määrän kasvu ja koulutustason nosto. Nykyisillä toimenpiteillä tämä ei välttämättä toteudu. Siksi on erityisen tärkeää varmistaa, että koulutukseen ja osaamistason nostoon varataan riittävät resurssit kansallisesti ja että toisaalta maahanmuuton edellytyksiä ei heikennetä nykyisestä.

Monitieteisyys ja -alaisuus sekä innovaatioekosysteemeissä tapahtuva yhteistyö ovat avain radikaaleille innovaatioille. Huomiota voisi kiinnittää aiempaakin enemmän innovaatioekosysteemien rakentamiseen sekä osaamiskeskittymiin.

Eriyistä huomiota tulisi kiinnittää siihen, miten parannetaan palvelu- ja luovien alojen mahdollisuuksia tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaan. Nämä ovat isoja sektoreita Uudellamaalla ja niissä on sekä iso kasvupotentiaali että merkittävä rooli kestävyysmurroksen,

resilienssin ja turvallisuuden vahvistamisessa. Lisäksi kaupallistamis- ja innovaatio-osaamiseen sekä uusiin liiketoimintamalleihin tulisi Suomessa panostaa.

Suomen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaan tarvitaan uusia yrityksiä mukaan. On kuitenkin huomattava, että eri kokoisilla yrityksillä on hyvin erilaiset edellytykset toteuttaa tätä. Alueellisesta näkökulmasta erityistä huomiota tulisi kiinnittää siihen, miten myös pk-yritykset pääsevät mukaan innovaatioekosysteemeihin sekä uusien innovaatioiden äärelle.

Huomiot vaikutuspolkuihin, miten näette valintojen vaikutukset? Observations on impact paths, how do you see the impacts of the choices?

Uudenmaan liitto näkee, että työssä on tunnistettu hyvin vaikutuspolut. Alueellisesti erittäin tärkeitä ovat kansainvälisesti kilpailukykyiset tutkimus- ja osaamiskeskittymät sekä -ekosysteemit. Ne ovat niitä, jotka houkuttelevat uusia yrityksiä, myös kansainvälisiä, mukaan alueille sekä toisaalta houkuttelevat osaajia. Erityisen tärkeää on tehdä tiivistä yhteistyötä, jotta mahdollistetaan pitkäjänteiset rahoituspolut sekä tehokas viestintä.

On myös tärkeää, että työssä on tunnistettu mahdollistavan lainsäädännön rooli innovaatioiden tukemisessa. Esimerkiksi ruokainnovaatioiden skaalautumisen esteeksi on tunnistettu EU-tason lainsäädäntö. On tärkeä löytää ketteriä tapoja tuoda esiin innovaatioiden lainsäädännöllisiä pullonkauloja ja mahdollistavia tekijöitä sekä reagoida niihin.

Erityistä huomiota tulisi myös kiinnittää pk-yritysten kykyyn vastata lainsäädännön vaatimukseen uusien innovaatioiden saattamiseksi markkinoille.

Huomiot valintojen lähtökohtiin ja tunnistamiseen Observations on the starting points and identification of choices

Nyt luodaan myös EU:n monivuotista rahoituskehystä ja sen osana tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmaa. Uudenmaan liitto pitää äärimmäisen tärkeänä, että Suomi pyrkii vaikuttamaan vahvan ja itsenäisen tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman säilyttämiseksi, innovaatioekosysteemien ja yhteistyöhankkeiden rahoituksen turvaamiseksi sekä varmistamaan, että nämä kansalliset strategiset painopisteet näkyvät myös EU-tason ohjelmissa, jotta varmistetaan suomalaisten pääsy eurooppalaisiin yhteistyöohjelmiin.

Huomiot valinta-aihioihin: Onko aihioissa otettu huomioon oikeat näkökulmat? Mitä täydennettävää niihin on? Notes on proposed choices: Have the correct perspectives been taken into account in the proposed choices? What needs to be supplemented?

**TKI-järjestelmä: riskinottokyvyn lisääminen ja investointien houkuttelu
RDI system: increasing risk-taking capacity and attracting investments**

Uudenmaan liitto katsoo, että TKI -painotteiset ulkomaiset investoinnit Suomen tutkimuskeskittymiin on oleellisen tärkeä tavoite myös pitkän aikavälin aluekehitysvaikutusten kannalta.

Data ja datapohjainen arvonluonti **Data and data-based value creation**

-

Resilienssi **Resilience**

-

Murrosteknologiat, kaksikäyttö ja puolustus **Emerging and disruptive technologies, dual use and defence**

Murrosteknologioita on ansiokkaasti lueteltu useita, tosin painottuen teknisiin tieteenaloihin. Suppea lista teknologiaesimerkeistä ei voi toimia poissulkevana valintana. Esimerkiksi biolääketieteessä ja molekyylibiologiassa tutkimus ja teknologiakehitys on ymmärrettävästi ja luontaisesti hitaampaa kuin ICT-alaa tukevilla tekniikan aloilla. Vaikutus yhteiskuntaan ei kuitenkaan ole hitaamman tahdin vuoksi vähäisempää. Eri alojen kehitys myös usein yhdistyy innovaatioiksi.

Tekoälyteknologioiden kehitys on räjähtävän nopeaa. Siihen liittyvät mahdollisuudet ja uhat ovat todennäköisesti usean tieteenalan kehittymiseen ja innovaatioiden evoluutioon eniten vaikuttava murrosteknologia, joka ansaitsee erityishuomiota tutkimuksessa.

Kestävä ruokatuotanto ja -järjestelmä

Kestävä ruokatuotanto on välttämätöntä ruokaturvan varmistamiseksi. Panostaminen kestäväan maatalouteen ja ruokajärjestelmiin auttaa vähentämään maatalouden ympäristövaikutuksia ja parantamaan elintarviketurvallisuutta. Kestävät ruoantuotannon järjestelmät voivat myös luoda uusia liiketoimintamahdollisuuksia (mm. uudet ruokainnovaatiot) sekä edistää alueellista ja kansainvälistä yhteistyötä.

Terveys ja hyvinvointi **Health and wellbeing**

Teemassa on ansiokkaasti nostettu esille ennaltaehkäisevä terveystutkimus. Siihen panostamalla voidaan saavuttaa sekä alueellisesti että kansallisesti merkittäviä terveyshyötyjä ja samalla tuntuvia säästöjä. Erityisesti näin on korkean sairastavuuden kroonisten indikaatioiden osalta.

Hyvinvointialueet hyötyisivät varmuudella lisäpanostuksesta terveystaloustieteelliseen osaamiseen ja sen kansainväliseen tutkimusyhteistyöhön.

-

Toimeenpano ja muut huomiot - Implementation and other observations

Miten valintoja tulisi toimeenpanna eri tasoilla?

How should choices be implemented at different levels?

Maakuntien liitot ovat keskeisiä toimijoita kansallisessa innovaatiojärjestelmässä, koska maakunnat toimivat oman alueensa strategisena kehittäjänä, yhdistäjänä, edunvalvojana sekä kehittämis- ja innovaatiotoiminnan mahdollistajana. Liitoille on osoitettu alueellisen innovaatiostrategian laatimistyö (eli älykkään erikoistumisen strategian laatiminen) sekä rakennerahasto-tehtäviä. Myös kansallisella AKKE-rahoituksella on edistetty monipuolisesti alueen toimijoiden innovaatiotoimintaa ja kansainvälistä verkottumista.

Uudenmaan kaltaisella alueella EU:n alue- ja rakennepolitiikan rahoituksella on kyetty tukemaan alueellisen innovaatioekosysteemin vahvistamista, pk-yritysten pääsyä innovaatioverkostoihin sekä tukemaan alueellisia kokeiluja, joiden tulisi olla entistä tärkeämpi osa tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaa. Alue- ja rakennepolitiikan rahoitus tulisikin ottaa paremmin huomioon TKI-toiminnan kehittämisessä.

Vapaa sana - ovatko valinnat oikeaan osuvia vai pitäisikö valita jotain muuta?

Free word - Are the choices correct or should other choices be made?

Uudenmaan liitto pitää käynnissä olevaa prosessia erittäin tervetulleena. Tämä on ensimmäinen kerta, kun strategisia valintoja tehdään tällä tavalla ja näin kattavasti sekä toisaalta avoimessa prosessissa. Uudenmaan liitto katsoo, että kannattaa luoda prosessi, jossa valintoja voi päivittää ketterästi. On erittäin tärkeää, että vaikka valintoja tehdään nyt strategisesti ja niillä on ohjausvaikutusta, tilaa jää myös uusille avauksille ja erilaisille lähestymistavoille. Vahvuuksiin panostaminen on tärkeää, mutta sen rinnalla on järkevää jättää tilaa muidenkin teemojen kehittämiselle, koska pidemmällä aikavälillä innovaatioita voi syntyä täysin uusillakin aloilla.

Uusimaa elää ja hengittää kansainvälisyydestä. Kansainvälinen yhteistyö ja EU-yhteistyö ovat myös tutkimus, kehittämis- ja innovaatiotoiminnalle keskeisiä. Kansainväliset hankkeet voivat parhaimmillaan mahdollista pääsyn kaikista uusimpaan tietoon ja toisaalta mahdollisuuden päästä testaamaan omia innovaatioitaan jo mahdollisten kansainvälisten asiakkaiden kanssa. Uusimman tiedon saanti ja omaksuminen vaatii laajaa kansainvälistä yhteistyökykyä ja nykyistä laajempaa kansainvälisesti suuntautuneiden asiantuntijoiden ja tutkijoiden määrää. Tämä on tärkeää kansallisen T&K-toiminnan kunnianhimon tason lisäämisen kannalta. Tämä voisi näkyä vielä vahvemmin valinnoissa ja myös rahoituksen kohdentamisessa.

Salmi Petra
Uudenmaan liitto - maakuntajohtaja Tuija Telén